

שלא נפספס את תעשיית הקלינטק

ביחס למספר תושבים וביחס להשקעה הלאומית במחקר ופיתוח, חברות הקלינטק הישראליות הצליחו כנגד כל הסיכויים

אופירה אילון | 15/11/2010 14:14

תגיות: קלינטק

השבוע פרסמו הגרדיאן, קבוצת CLEANTECH וארנסט & יאנג דוח המציג את 100 החברות המובילות בעולם בתחום הקלינטק. על פי הנתונים בדוח, ישראל, בעצם, מדורגת במקום הרביעי (עם חמש חברות: אקוויז, Emefcy, בטר פלייס, TAKADU ו-CellEra), אחרי ארה"ב שתפסה את המקום הראשון עם 55 חברות, בריטניה עם 11 וגרמניה עם שבע חברות.

מבחינתה של ישראל מדובר בהישג אדיר, שכן דירוג המדינות נעשה באופן אבסולוטי אולם, אם נבחן את מספר החברות ביחס למספר תושבים וביחס להשקעה הלאומית במחקר ופיתוח הרי שברור כי חברות אלו הצליחו כנגד כל הסיכויים, שכן, כפי שכולנו יודעים, בישראל תקציבי המו"פ רק מצטמצמים. נשאלת השאלה למה ישראל מפספסת ולא הופכת מובילה עולמית וכיצד ניתן לשנות את המצב.

מבחינת פוטנציאל כלכלי, אם ישראל היתה משקיעה יותר בפיתוח היא הייתה יכולה להפוך יצואנית מובילה בתחום הקלינטק ובעיקר לשרג את הצמיחה במדינה, כפי שעשה תעשיית ההייטק של ישראל בשנות ה-90. היצוא היה יכול לגדול בכמיליארד דולר לשנה (מיצוא של כשני מיליארד לכדי שחטשה מיליארד) והתחום יכול היה להעסיק למעלה מעשרת אלפים איש.

אז מה הם החסמים שמונעים ממנה לעשות להגיע לנתונים אלו: חוסר יכולת להראות היתכנות בארץ (העדר העדפה בתקינה לטכנולוגיות כחול-לבן), יכולת הנחוצה על מנת לייצא את הטכנולוגיה - בהשוואה להשקעות ענק של מדינות כמו ארה"ב וסין, לישראל, אין את האמצעים להשקיע בתחום זה; ביזור וחוסר תיאום בין מספר גופים ממשלתיים שעוסקים בתחום, דבר המקשה על היזמים; קשיים בחדירה לשווקים מסורתיים שמסרבים להטמיע חדשנות (ממשלות, רשויות מקומיות); חוסר ידע של היזמים הישראלים בנוגע לשוק שבו הם פועלים, כמו גם הצרכים והמגמות העולמיות; פעילות כושלת של משקיעים אשר מחפשים אקזיט מהיר בעוד שתחום זה דורש סבלנות; מחסור בתקציבים ייעודיים של המדען הראשי במשרד התמ"ת.

חייבים להפנים

כאמור, בכל זאת על פי הנתונים שפורסמו בדוח ישראל הפגיעה ובגדול. אז מה ניתן לעשות כדי להמשיך ולשמור על מקום כה גבוה בטבלה ואולי אף להוביל אותה כפי שהיה עם תעשיית ההייטק הישראלי בשנות ה-90?

לפתוח את החסמים, לאחד כוחות ולקדם את הנושא בצורה מתואמת, לכל אורך חיי ההבשלה של הפיתוח הישראלי. יש לטפח את התחום החל משלב המחקר והפיתוח באקדמיה, דרך שלב הוכחת ההיתכנות ושלב ההדגמה (פיילוט), כמו גם סיוע בשיווק התוצרת הישראלית בחו"ל, ולא פחות חשוב מזה - מתן ערבויות מדינה בעת הגשת מכרזים.

ישראל נאבקת מיום היווסדה בשני נושאים סביבתיים מרכזיים - אנרגיה ומים. נושאים אלה הוכרו זה מכבר כנושאי בטחון לאומי.

אולם, הם טרם נקשרו דיים להבנה ולהכרה כי פיתוח טכנולוגיות סביבתיות ויישומן בישראל-יתרום גם לשיפור איכות הסביבה בישראל, תוך שיפור והתייעלות השימוש במים ובאנרגיה. זאת ועוד, מקבלי החלטות חייבים להפנים שקידום התחום יוביל לתעסוקה בתחום, יגביר את הייצוא, יתרום להמשך מיצובה של ישראל כמדינה חדשנית, יזמית ומקורית ואולי אף יקדם את מעמדה של ישראלית בתחום הקלינטק למובילה עולמית.

והשעה יפה, ישראל הצטרפה לארגון ה-OECD ונושאי הסביבה מהווים חלק חשוב בפעילות הארגון. כמו כן, נדרשת הממשלה להניח תוכנית לאומית להפחתת פליטות גזי חממה. הקשר בין מים, אנרגיה וגזי חממה ברור, ומדליית הארד- במרחק נגיעה.

רוצה לקבל את כל המבזקים של **חממריב לסלולרי שלך? לחץ כאן**